

Budgetprocedure og Økonomisk Politik i Ikast-Brande Kommune

v./ Teknik- og Stabsdirektør
Kenneth Jensen

Indhold

1. Indledning og rammer
2. Det kommunale budget
3. Anlæg
4. Finansielle forhold
5. Styling og opfølgning

1. indledning

- Kommunen forvalter indtægter fra skatter og tilskud
- Skal finansiere kommunal service og anlæg
- MEN stramme tøjler mht. indtægter og rammer for service og anlæg
- KLs rolle

KOMMUNALFULDMAGETEN
uskrevne regler

KOMMUNERNES
LANDSFORENING

STATSFORVALTNINGEN
OVERVÅGER, AT
LOVGIVNINGEN OG DE
USKREVNE REGLER
OVERHOLDES

LOVGIVNING
Folketinget

DANSKE KOMMUNER

KL

HØVEDTEMER

ØKONOMIFORHANDLINGER 2022

EN SERVICE RAMME MED
PLADS TIL FLERE ÆLDRE
OG BØRN OG UDVIKLING
AF SOCIALØM RÅDET

EN FORTSAT HØJ
ANLÆGS RAMME

OPFØLGNING PÅ
CORONA ØKONOMI

Regeringen
KL

Aftale om kommunernes økonomi for 2022

---

8. juni 2021

---

1. Indledning

Siden starten af 2020 har Danmark gennemlevet en ekstraordinær tid, hvor COVID-19 har haft store konsekvenser for alle danskeres dagligdag. Det har været en udfordring, men epidemien har også demonstreret vores stærke sammenhold og styrken ved velfærdssamfundet.

Det gælder ikke mindst i kommunerne, som på kort tid omstillede arbejdsgange og løste udfordringerne lokalt. Kommunerne har udvist en stor fleksibilitet, og har leveret et stort arbejde under svære omstændigheder.

Tabel 1**Balance for kommunerne i 2022**

Mia. kr., 2022-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	275,4
Aktivitetsbestemt medfinansiering	23,6
Overførsler	96,8
Bruttoanlæg (ekskl. ældreboliger)	19,9
Øvrige udgifter	0,9
Udgifter i alt	416,6
Skatteindtægter	-315,0
Bloktilskud mv.	-101,0
- Heraf betinget bloktilskud	-4,0
Øvrige indtægter	-6,8
Indtægter i alt	-422,8

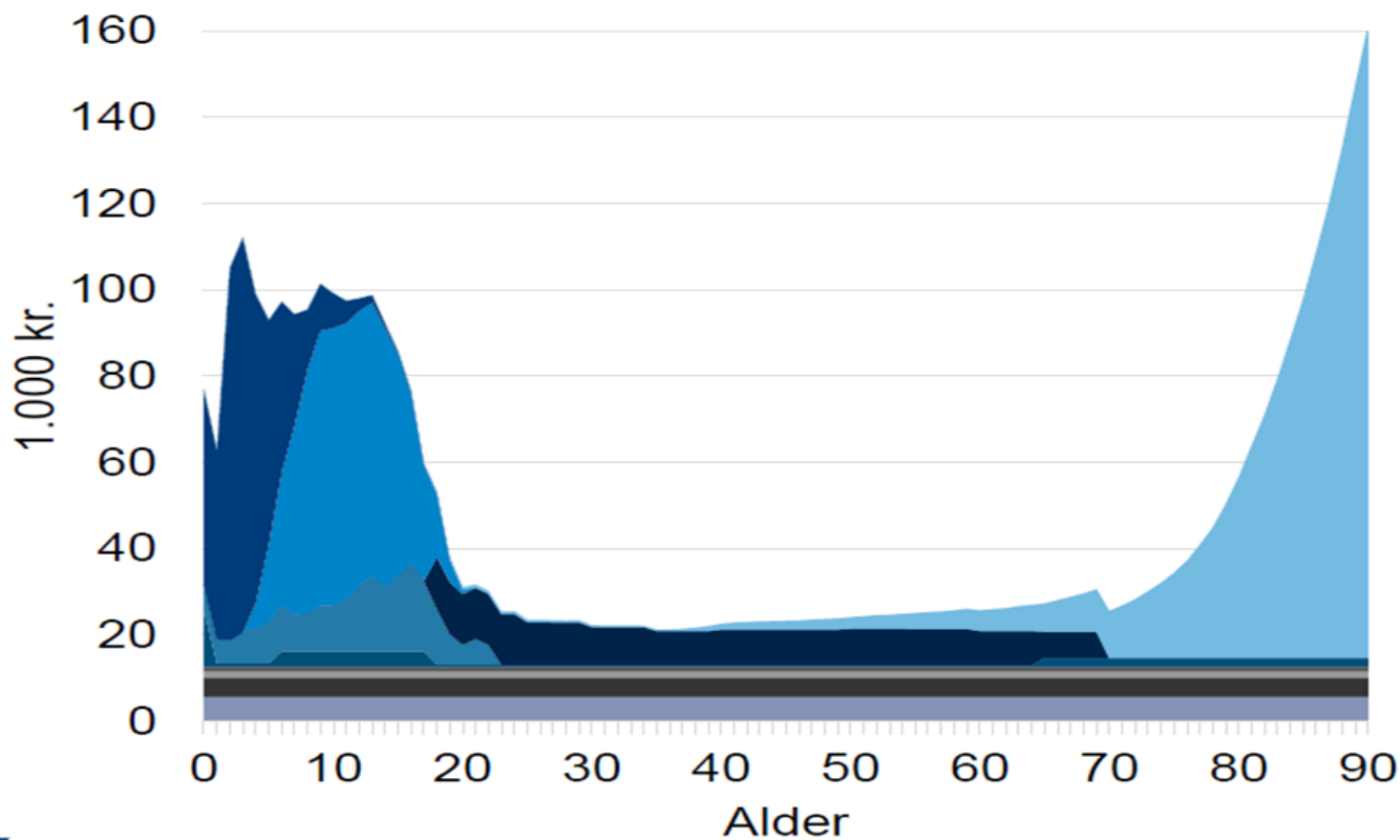
Økonomiaftalen

- Mere end styring på økonomiske rammer
- Politiske prioriteringer styres på aftaler og puljer
- Ex: demografi, normeringer og flere "varme hænder"
- Men også klima, miljø og kommunestruktur

Demografi

Serviceudgifter efter alder

Udvalgte finanslovspuljer

Pulje	2021	2022
Løft til bedre bemanning i ældreplejen (FL18)	500 mio. kr. Pulje	500 mio. kr. Omlagt til bloktilskud
Flere hænder i ældreplejen (FL21)	425 mio. kr. *	450 mio. kr. *
Løft af folkeskolen (FL20)	400 mio. kr. Pulje	550 mio. kr. Omlagt til bloktilskud
Minimumsnormeringer (FL20 og FL21)	800 mio. kr. Pulje	900 mio. kr.

2. Det kommunale budget

- Kommunens budget
"oversætter" økonomiaftalen
- Tre hovedopgaver:
  - 1. Den finansielle opgave
  - 2. Den bevillingsmæssige opgave
  - 3. Den informative opgave

Det kommunale budget

1. Alle udgifter skal finansieres af alle indtægter hvert år for sig, gælder også anlæg. Dvs. udgiften til investeringer afholdes straks og ikke via afskrivninger over flere år.
2. Der kan som hovedregel kun afholdes udgifter der er bevilget af Byrådet, enten ved budgetvedtagelsen eller i løbet af året
3. Tjener til information af borgere, leverandører, centrale myndigheder og byrådets politikere m.fl.

Det kommunale (drifts)budget

Budgettets indtægter og udgifter:

Indtægter:

- Skatter, udligning og bloktilskud
- Aftalen mellem regeringen og KL sætter rammen

Udgifter:

- De store velfærdsområder
- Andre områder

Resultatopgørelse

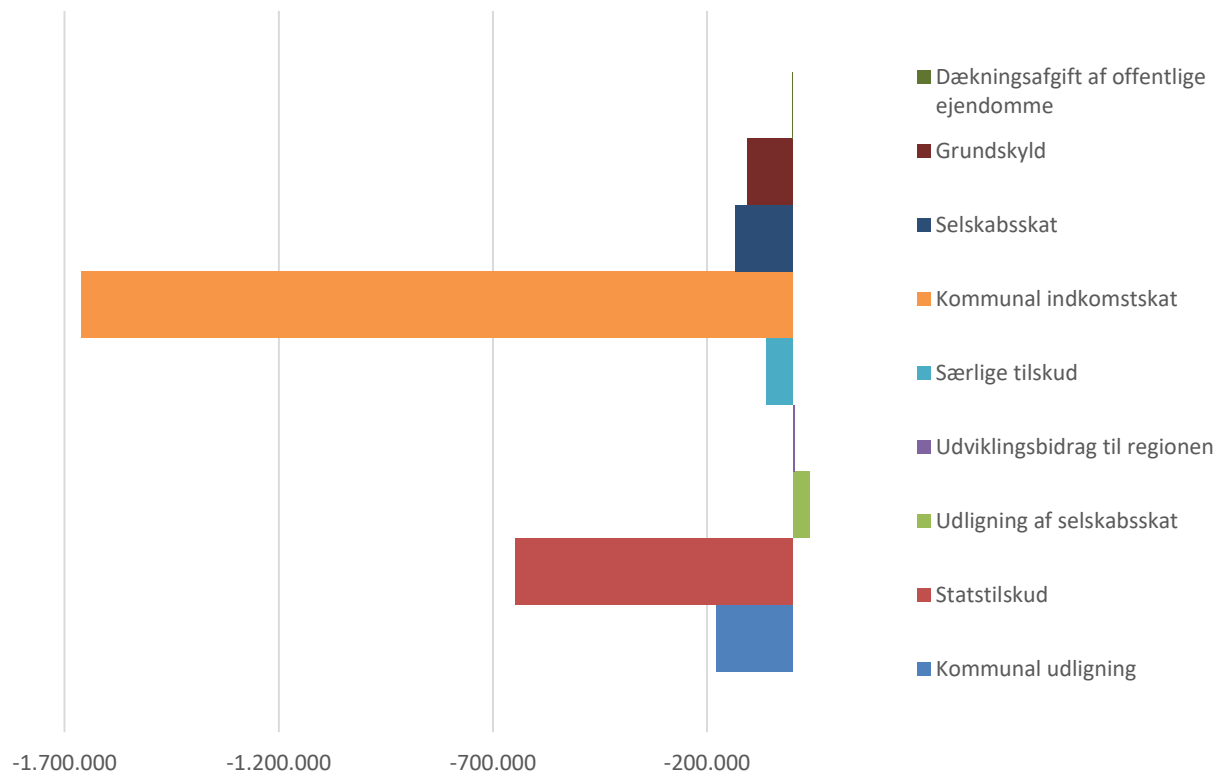
Udgiftsbaseret I hele tusinder	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
A. DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE				
Indtægter				
Skatter	-1.909.600	-1.942.005	-1.992.805	-2.077.639
Generelle tilskud m.v.	-847.053	-849.960	-861.021	-871.953
Indtægter i alt	-2.756.653	-2.791.965	-2.853.826	-2.949.592
Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
Børne- og Undervisningsudvalget	745.708	745.221	743.305	740.366
Kultur- og Fritidsudvalget	56.627	56.627	56.627	56.627
Arbejdsmarkedsudvalget	663.462	663.462	663.462	663.462
Sundheds- og Omsorgsudvalget	748.604	755.664	760.852	770.193
Erhverv, Vækst og Bosætningsudvalget	6.400	6.400	6.400	6.400
Økonomi- og Planudvalget	300.522	298.591	297.749	299.102
Beredskabskommission	9.624	9.826	10.033	10.033
Teknik- og Miljøudvalget	98.789	99.317	99.317	99.317
Driftsudgifter i alt	2.629.736	2.635.108	2.637.745	2.645.500
Løn- og prisreserver		49.039	108.960	170.631
Driftsresultat før finansiering	-126.917	-107.818	-107.121	-133.461
Renter mv.	4.682	4.682	4.682	4.682
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-122.235	-103.136	-102.439	-128.779
Anlægsudgifter				
Anlægsudgifter i alt	0	0	0	0
Jordforsyning (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
Jordforsyning i alt	0	0	0	0
Resultat af det skattefinansierede område	-122.235	-103.136	-102.439	-128.779
B. FORSYNINGSVIRKSOMHEDER				
Drift (indtægter - udgifter)	-2.727	-2.727	-2.727	-2.727
Resultat af forsyningsvirksomheder	-2.727	-2.727	-2.727	-2.727
C. RESULTAT I ALT (A+B)	-124.962	-105.863	-105.166	-131.506
FINANSIERINGSOVERSIGT				
Ændring af likvide midler				
Resultat i alt	-124.962	-105.863	-105.166	-131.506
Optagne lån (langfristet gæld)	-7.915	-7.915	-7.915	-7.915
Afdrag på lån (langfristet gæld)	64.628	64.628	64.628	64.628
Øvrige finansforskydninger	8.125	2.318	2.318	2.318
Ændring af likvide aktiver	-60.124	-46.832	-46.135	-72.475

Anm.: Positive tal angiver udgift. Negative tal (-) angiver indtægt.

Resultatopgørelse

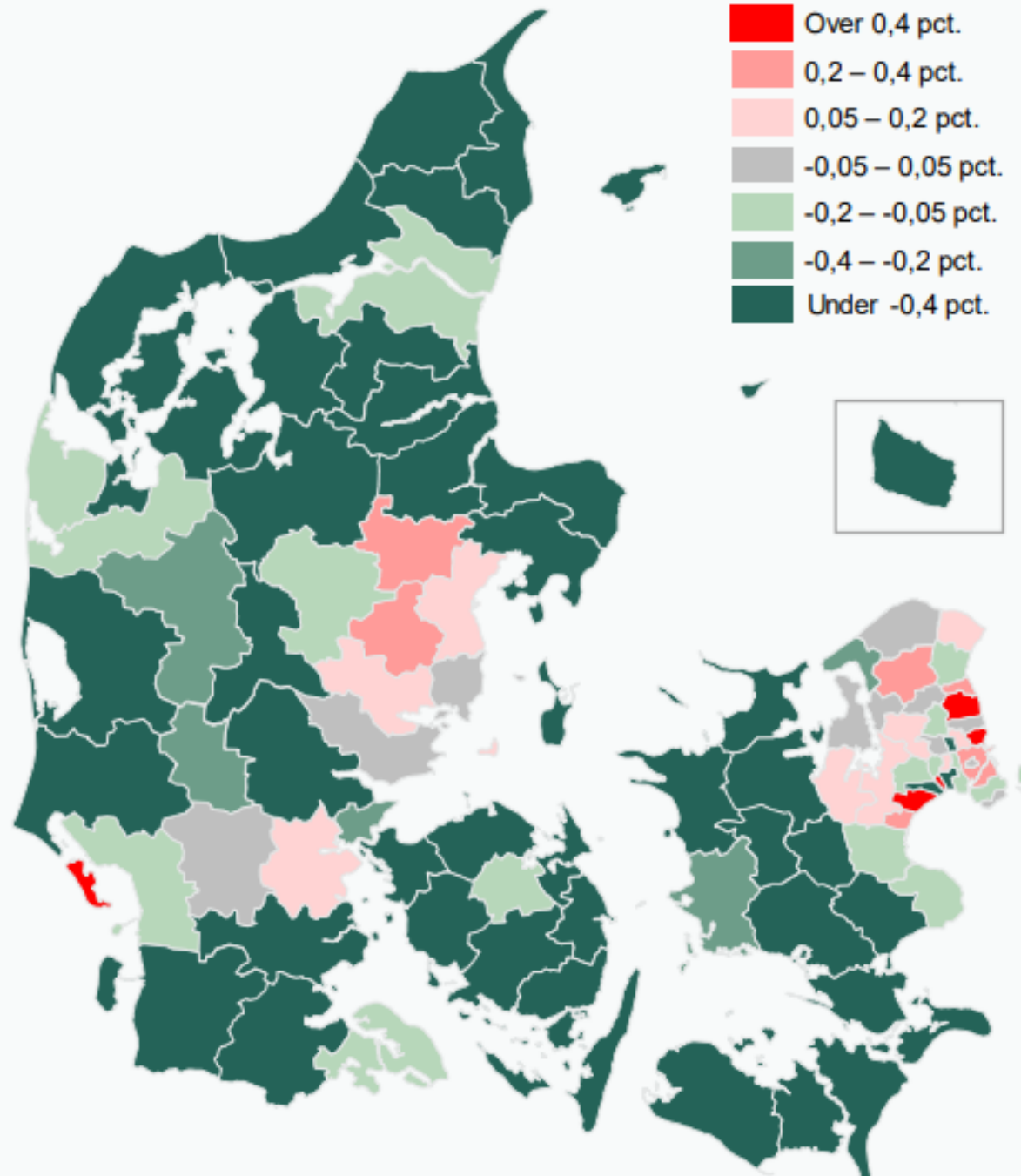
Udgiftsbaseret	Budget
I hele tusinder	2022
A. DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	
Indtægter	
Skatter	-1.909.600
Generelle tilskud m.v.	-847.053
Indtægter i alt	-2.756.653
Driftsudgifter (inkl. finansudgifter)	

Skatter, bloktilskud og udligning 2021

Reform af det kommunale tilskuds- og udligningssystem

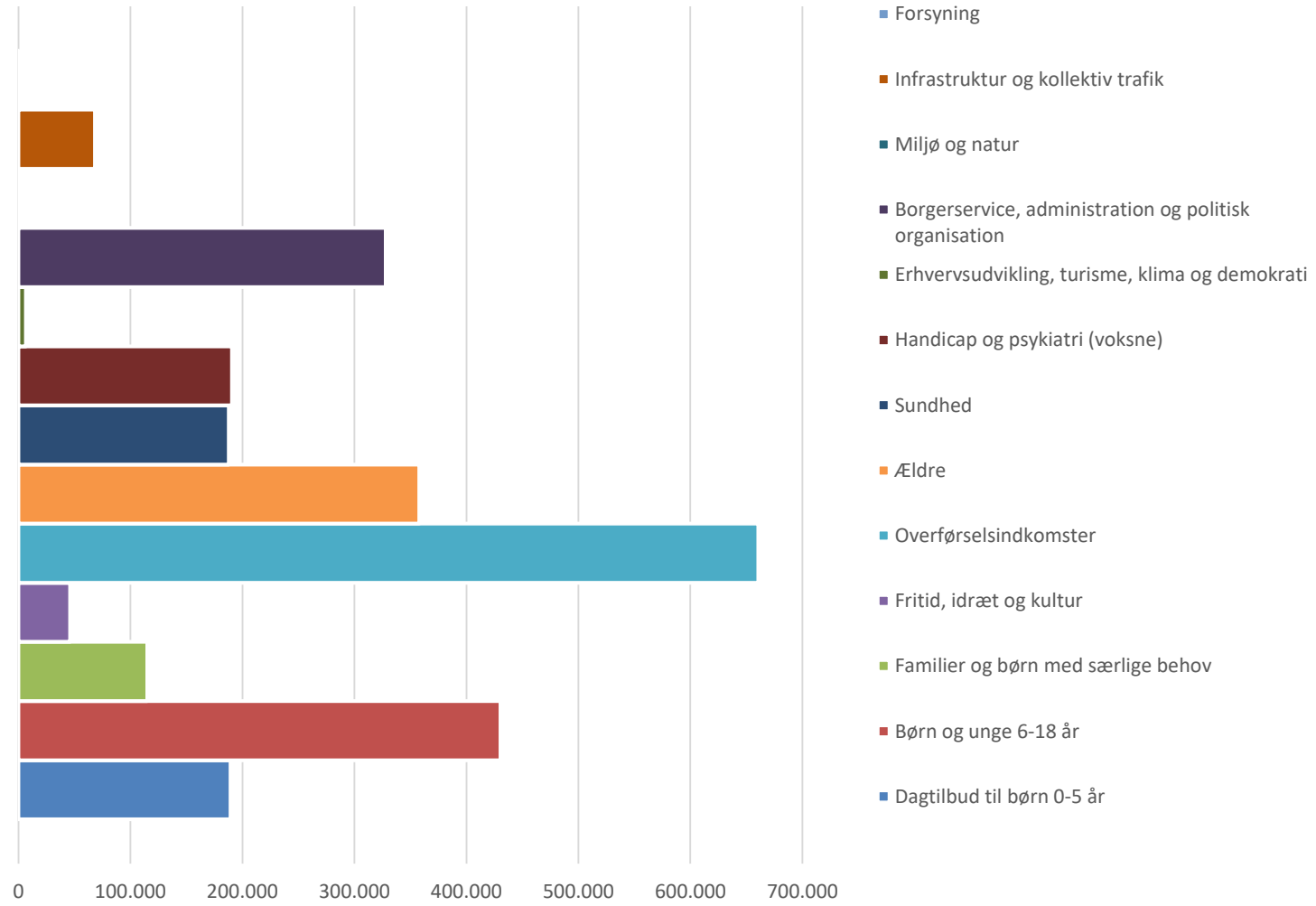

Indtægter

- Begrænset (lokal) indflydelse på indtægtssiden
- Snævre rammer for skattestigninger
- Udligningsreformen gik vores vej

Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)	
Børne- og Undervisningsudvalget	745.708
Kultur- og Fritidsudvalget	56.627
Arbejdsmarkedsudvalget	663.462
Sundheds- og Omsorgsudvalget	748.604
Erhverv, Vækst og Bosætningsudvalget	6.400
Økonomi- og Planudvalget	300.522
Beredskabskommission	9.624
Teknik- og Miljøudvalget	98.789
Driftsudgifter i alt	2.629.736
Løn- og prisreserver	
Driftsresultat før finansiering	-126.917
Renter mv.	4.682
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-122.235

Driftsudgifter 2021

Bevillingsoversigt DRIFT

basisbudget

(1.000 kr.)

2022

20 Børne- og Undervisningsudvalget	745.708
01 Dagtilbud til børn 0-5 år	189.026
02 Børn og unge 6-18 år	437.617
03 Familier og børn med særlige behov	119.065
30 Kultur- og Fritidsudvalget	56.627
04 Fritid, idræt og kultur	56.627
40 Arbejdsmarkedsudvalget	663.462
05 Overførselsindkomster	663.462
50 Sundheds- og Omsorgsudvalget	748.604
06 Ældre	363.039
07 Sundhed	190.926
08 Handicap og psykiatri (voksne)	194.639
60 Erhverv, Vækst og Bosætningsudvalget	6.400
09 Erhvervsudvikling, turisme, klima og demokrati	6.400
70 Økonomi- og Planudvalget	300.522
11 Borgerservice, administration og politisk organisat	300.522
80 Beredskabskommission	9.624
12 Redningsberedskab	9.624
90 Teknik- og Miljøudvalget	96.062
13 Miljø og natur	10.336
14 Byer og landsbyer	9.669
15 Infrastruktur og kollektiv trafik	78.770
16 Forsyning	-2.713
Total	2.627.009

Tabel 1.1: Befolkningstal i udvalgte aldersintervaller

Alders- intervaller	Indbyggertal 1.1.2021		Index 2020	Index 2019	Index 2018	Index 2017
	Hele landet Indb.	IBK Indb.	IBK ift. hele landet	IBK ift. hele landet	IBK ift. hele landet	IBK i ft. Hele landet
0-5 år	369.590	2.614	100	102	104	107
6-17 år	783.405	6.312	113	115	114	112
0-17 år	1.152.995	8.926	109	111	111	111
18-64 år	3.510.778	23.936	96	96	96	96
65-99+ år	1.176.272	8.611	103	103	102	102
0-99+ år	5.840.045	41.473	100	100	100	100

Tabel 4. Demografisk forsørgerbrøk

	2021	2022	2023	2024	2025
Forsørgerbrøk	0,627	0,632	0,639	0,644	0,648

3. Anlæg

Anlæg

Kort intro til bygningsmassen / omfang m.m.

Kommunen har 457 bygninger fordelt på 133 adresser, i alt ca. 220.000 m²

Anlægsbehov?

Finansiering

Aktivitetsniveauet (historisk og aktuelt)

Leje i stedet for at eje?

Anlæg

- Leje eller eje?
- Finansiering
- Deponering ved leje

Anlæg

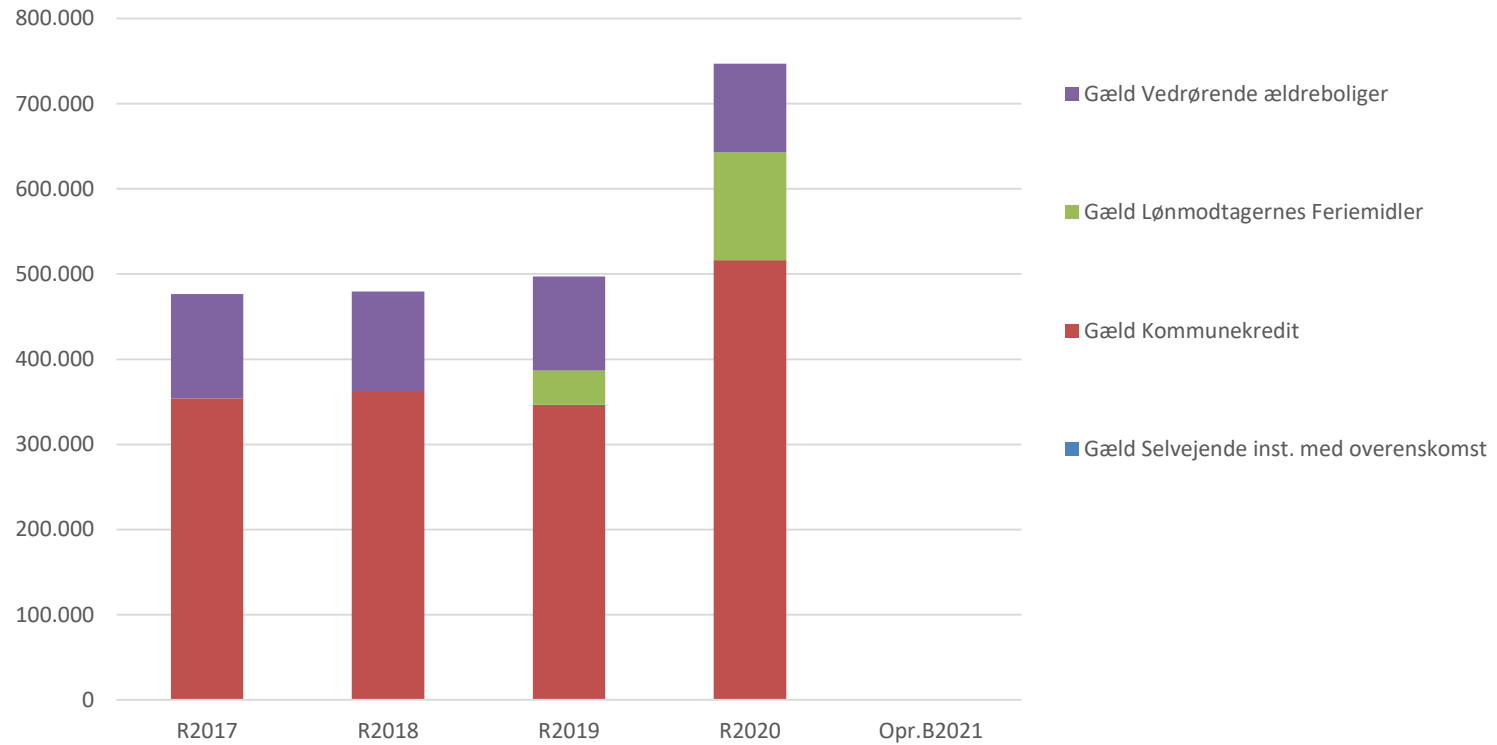
- I alt over 4 år 575 mio. kr.
- Pr. år. 144 mio. kr.
- Den økonomisk politik anbefaler 80 mio. kr.
- Vi har bygget for syv år – på fire

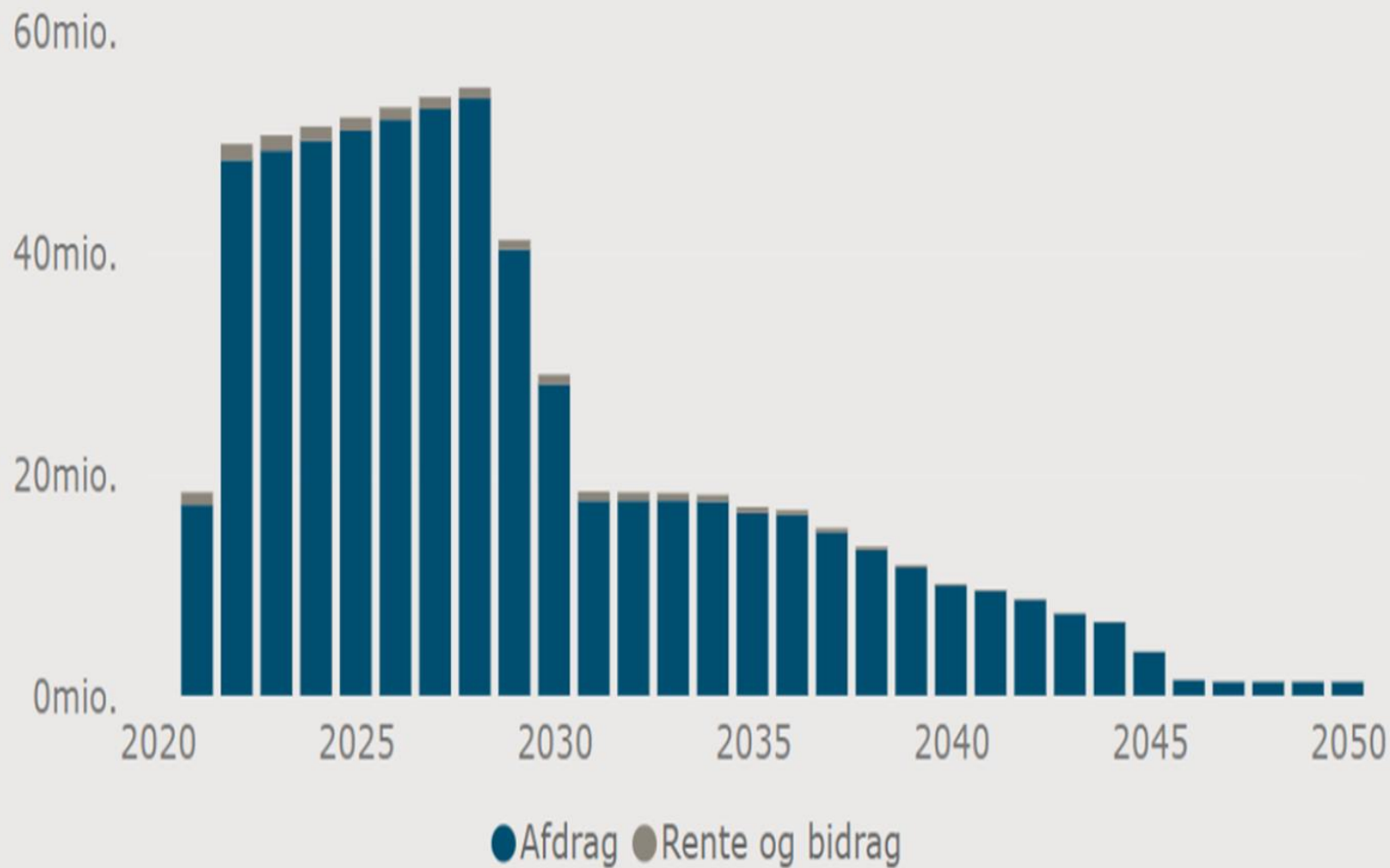
Igangsatte anlæg fra 2021 med budget i overslagsår (1.000 kr.)	2022	2023	2024	2025
Børnebyøster	25.000			
Nye bygninger til autismetilbud	7.500			
Plejeboligstrategi (24 boliger v/Bøgildlund incl. indskud i landsbygefonden)	13.000			
Strukturplan Handicap- og psykiatriområdet	10.000			
Anlægspulje broer, herunder evt nedrivning af broer på den skæve bane	2.000	2.000	2.000	
Forbindelsesvej Brande Syd/Strukturplan	5.000	5.000		
Anlægspulje til fortovsrenoveringer	2.500	2.500	2.500	
Udskiftning af rendestensbrønde i forbindelse med kloakrenoveringer	2.000	2.000	2.000	
Pulje til Teknik- og Miljøudvalget	4.000	4.000	5.000	
Anlægspulje til medfinansiering af midtbyplaner Ikast	4.000	5.000	3.000	
Anlægspulje til medfinansiering af midtbyplaner Brande	2.000	5.000	1.500	
Anlægspulje til medfinansiering af projekter i de 4 byer	1.500	1.500	1.500	
Pulje til byrådet	10.000	60.500	55.000	
Pulje til renovering af genbrugspladser	2.000	2.000	2.000	
Sum	90.500	89.500	74.500	-

4. Finansielle forhold

- Mere om gæld og gældsætning
- Kommunens likviditet

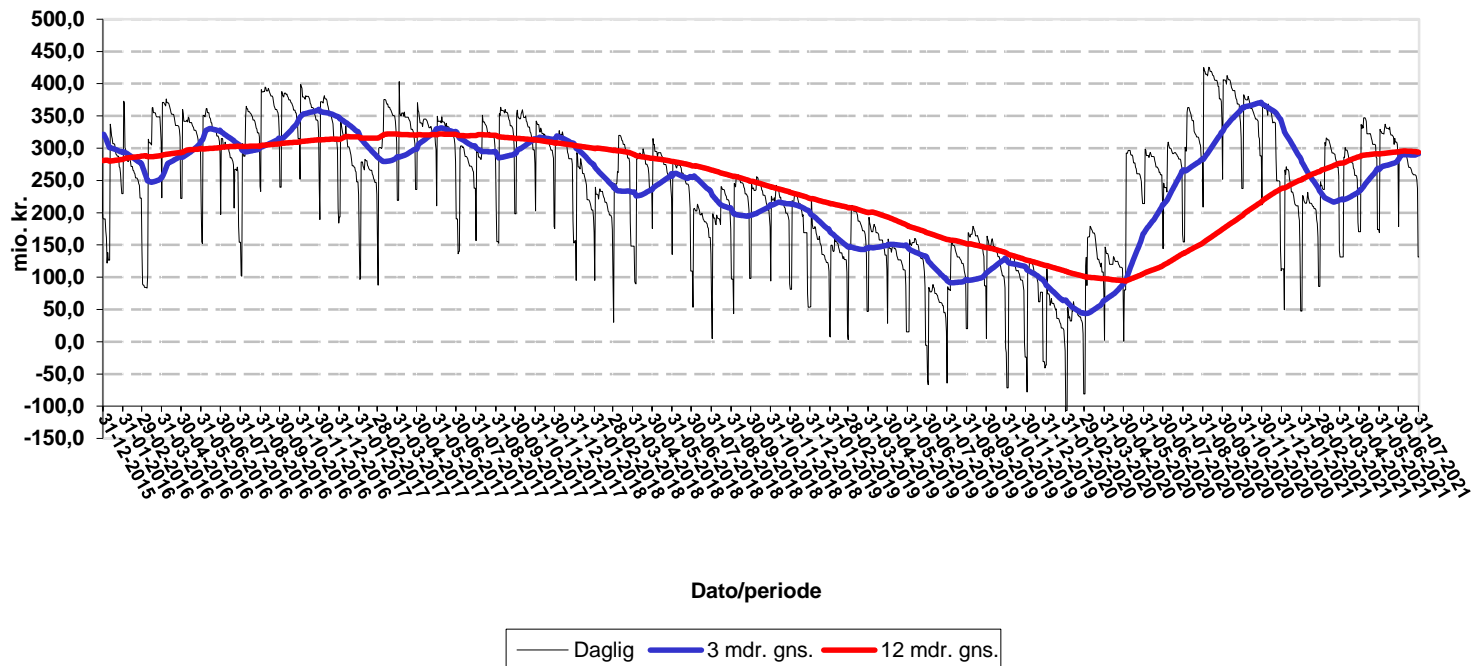
Gæld ultimo året 2017-20

Renten er på variabelt forrentede lån estimeret på baggrund af senest kendte rente.

Udvikling i Ikast-Brande Kommunes likvide midler 2016 - 2021 (mio. kr.)

5. Styring og opfølgning

- Rammen er sat i Økonomiaftalen KL/Stat
- Lokale politikker og budget (*retning*)
- Budgetproceduren (*planlægning*)
- Løbende budgetopfølgninger (*kontrol med udførelsen*)

Økonomisk politik

for Ikast-Brande Kommune

2020 – 2023

Formålet med den Økonomiske politik

Formålet med at have en økonomisk politik er, at fastlægge de overordnede rammer for Ikast-Brande Kommunes økonomiske styring og den økonomiske politik udgør således fundamentet for kommunens økonomiske styring.

Den økonomiske politik opstiller pejlemærker for den økonomiske styring med afsæt i visionens grundforudsætning om en stabil og robust økonomi.

Den økonomiske politik behandles en gang i en valgperiode. Politikken skal derfor understøtte den politiske budgetproces via overskuelige pejlemærker, der kan styres efter. Endelig skal den økonomiske politik også udstikke rammerne for borgmesterens forslag til et budget i balance.

Mål for den Økonomiske politik

Det er byrådets mål, at:

1. Der skal løbende være balance i kommunens økonomi

Det betyder at, Resultatet af den ordinære drift på det skattefinansierede område skal vise et overskud, der som minimum finansierer afdrag på lån samt anlægsinvesteringer, som ikke kan lånefinansieres.

Kommentar: I perioden 2019 – 2022 gennemføres der betydelige investeringer i bl.a. ny skole, nye børnehaver, og infrastruktur, hvilket indebærer en planlagt nedbringelse af likviditeten.

5. Et årligt skattefinansieret anlægsniveau på 80 mio. kr. brutto ekskl. jordforsyning

De 80 mio. kr. er et beregnet omkostningsniveau, der sikrer fornyelse og vedligeholdelse af aktivmassen.

Det endelige investeringsniveau afhænger dog af udviklingen i likviditeten samt eventuelt også af anlægsrammer udmeldt af regeringen i forlængelse af den årlige økonomiaftale.

10. Tilstrækkelig robusthed i budgettet opnås ved puljer som værn mod usikkerhed

Der er grund til at forvente, at der på forskellige områder også i fremtiden kan ske en uforudset økonomisk udvikling. Økonomisk stabilitet kræver derfor forudseenhed.

For at få tilstrækkelig robusthed i budgettet, så ufinansierede tillægsbevillinger kan undgås, budgetterer byrådet med puljer som værn mod usikkerhed.

Styring og opfølgning på økonomien

- En politisk aftale om målsætninger og retning i den "økonomiske politik"
- Gælder i byrådsperioden og genbesøges i starten af en ny Byrådsperiode
- U1 – gælder til et flertal beslutter noget andet

Styring og opfølgning på økonomien

- Indskrænkninger i Byrådets prioriteringsrum (statslig styring vedr. puljer, lovgivning, normeringer etc.) **fx:**
- *takstberegning og normeringer for daginstitutioner,*
- *puljer på ældreområdet,*
- *regelbinding på bl.a. overførselsområdet,*
- *niveauet for sociale foranstaltninger fastlægges af den social ankestyrelse,*
- *kommunalmedfinansiering på sundhedsområdet osv.*

Styring og opfølgning på økonomien

- Årshjulet sikre løbende opfølgning
- Budgetproceduren aftales i Byrådet ved årets begyndelse
- Løbende Budgetopfølgninger,
  - skal sikre at forudsætningerne for budgettet overholdes og der ikke afholdes udgifter og indtægter uden bevilling,
  - sker pr. 31/3, 30/6, 30/9,
  - følges af et usikkerhedsnotat

Ikast-Brande
Kommune

Ikast-Brande
Kommune

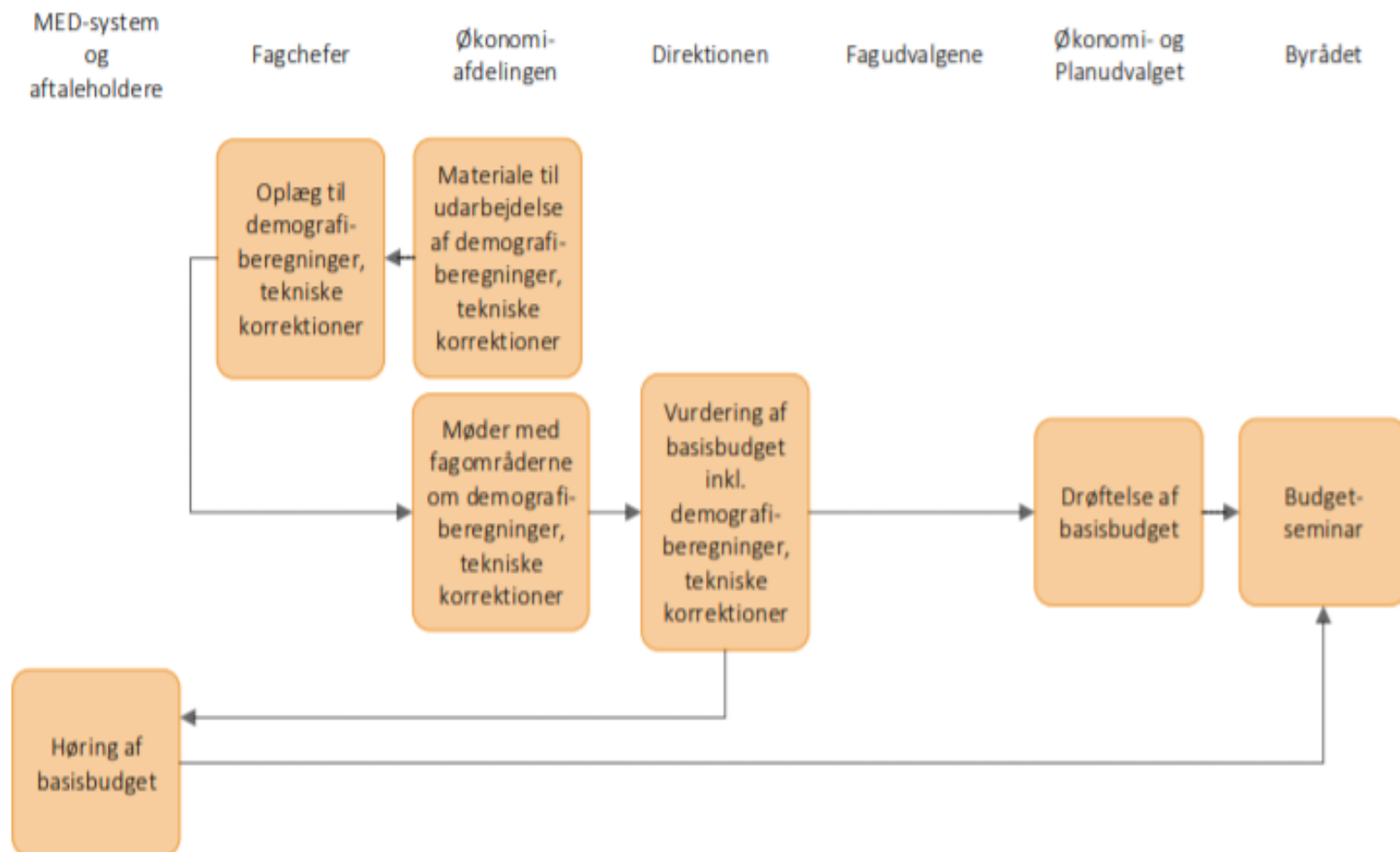

**Procedure for
budget 2022-2025**

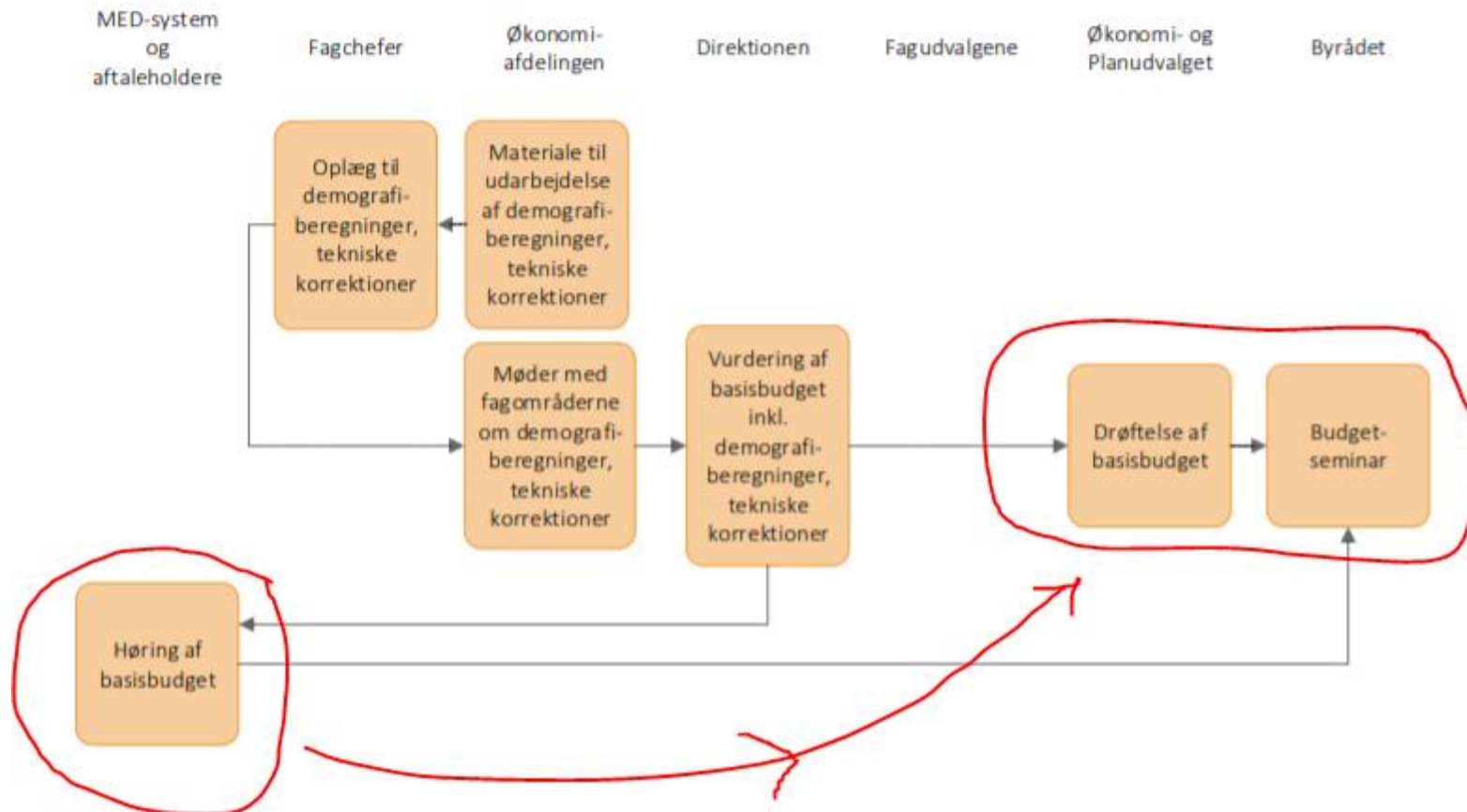
Styring og opfølgning på økonomien

- Proceduren står på den øko. Politik og seneste vedtagne budget
- Budgetproceduren sigter mod budgetlægningen for det følgende år (og overslagsår)

2. Fase 2 - Basisbudgettet

2. Fase 2 - Basisbudgettet

basisbudgettet

- Der udarbejdes et basisbudget, der forelægges byrådet i august måned.
- Byrådet tager stilling til basisbudgettet samt forslag til ændringer på budgetseminaret i september
- Byrådet beslutter det nye budget i oktober

basisbudgettet

- en videreførelse af drifts-budget i det vedtagne budget for 2021
- tillagt tekniske korrektioner (fx om demografi, reduktioner eller udvidelser)
- og udarbejdes i 2022 p/l niveau.
- Anlæg sættes til 0 kr.

basisbudgettet

- Basisbudgettet bruges til at give overblik og sendes i høring hos interessenter (MED, lokalråd m.fl.)
- Budgetbog 1 er også udvidelsesønsker til drift og anlæg
- Indgår sammen med høringssvar og bemærkninger som afsæt til byrådets budgetseminar

Ikast-Brande
Kommune

Materiale til Budget 2022-2025

Basisbudget
og
forslag til
drifts- og anlægsbudget

Ikast-Brande Kommune
Økonomiafdelingen
20. august 2021

1. Budgetbog

Resultatopgørelse

Udgiftsbaseret I hele tusinder	Budget 2022	Overslag 2023	Overslag 2024	Overslag 2025
A. DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE				
Indtægter				
Skatter	-1.909.600	-1.942.005	-1.992.805	-2.077.639
Generelle tilskud m.v.	-847.053	-849.960	-861.021	-871.953
Indtægter i alt	-2.756.653	-2.791.965	-2.853.826	-2.949.592
Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
Børne- og Undervisningsudvalget	745.708	745.221	743.305	740.366
Kultur- og Fritidsudvalget	56.627	56.627	56.627	56.627
Arbejdsmarkedsudvalget	663.462	663.462	663.462	663.462
Sundheds- og Omsorgsudvalget	748.604	755.664	760.852	770.193
Erhverv, Vækst og Bosætningsudvalget	6.400	6.400	6.400	6.400
Økonomi- og Planudvalget	300.522	298.591	297.749	299.102
Beredskabskommission	9.624	9.826	10.033	10.033
Teknik- og Miljøudvalget	98.789	99.317	99.317	99.317
Driftsudgifter i alt	2.629.736	2.635.108	2.637.745	2.645.500
Løn- og prisreserver		49.039	108.960	170.631
Driftsresultat før finansiering	-126.917	-107.818	-107.121	-133.461

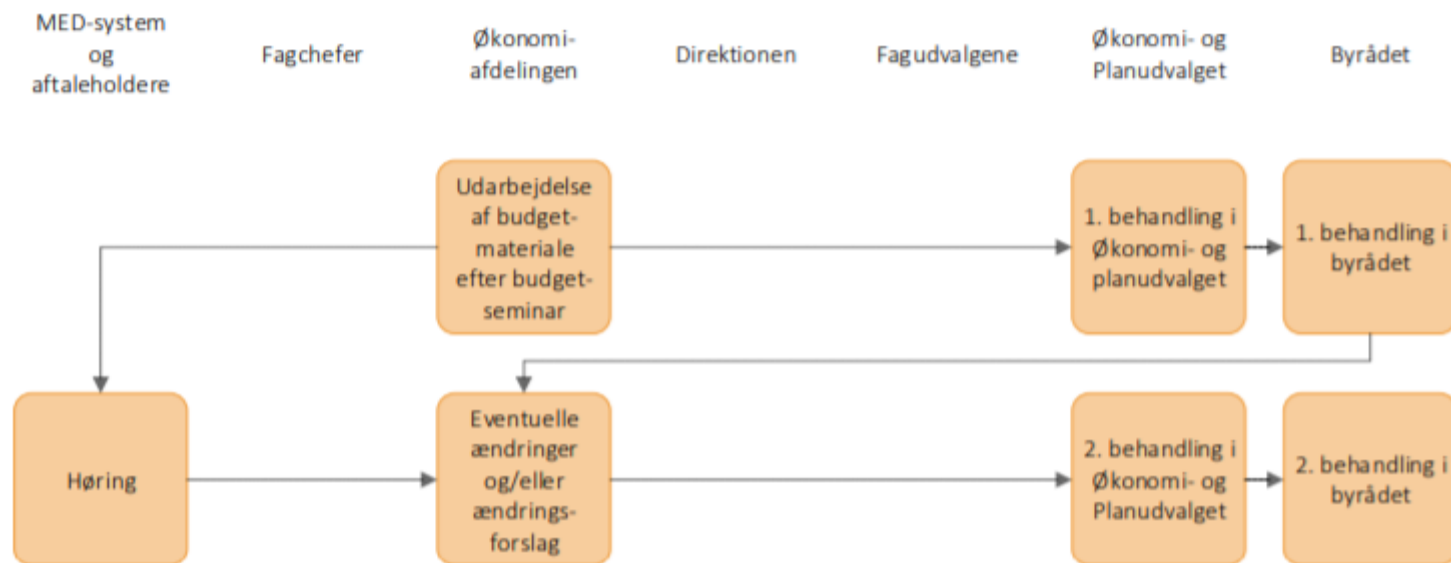
FINANSIERINGSOVERSIGT

Ændring af likvide midler

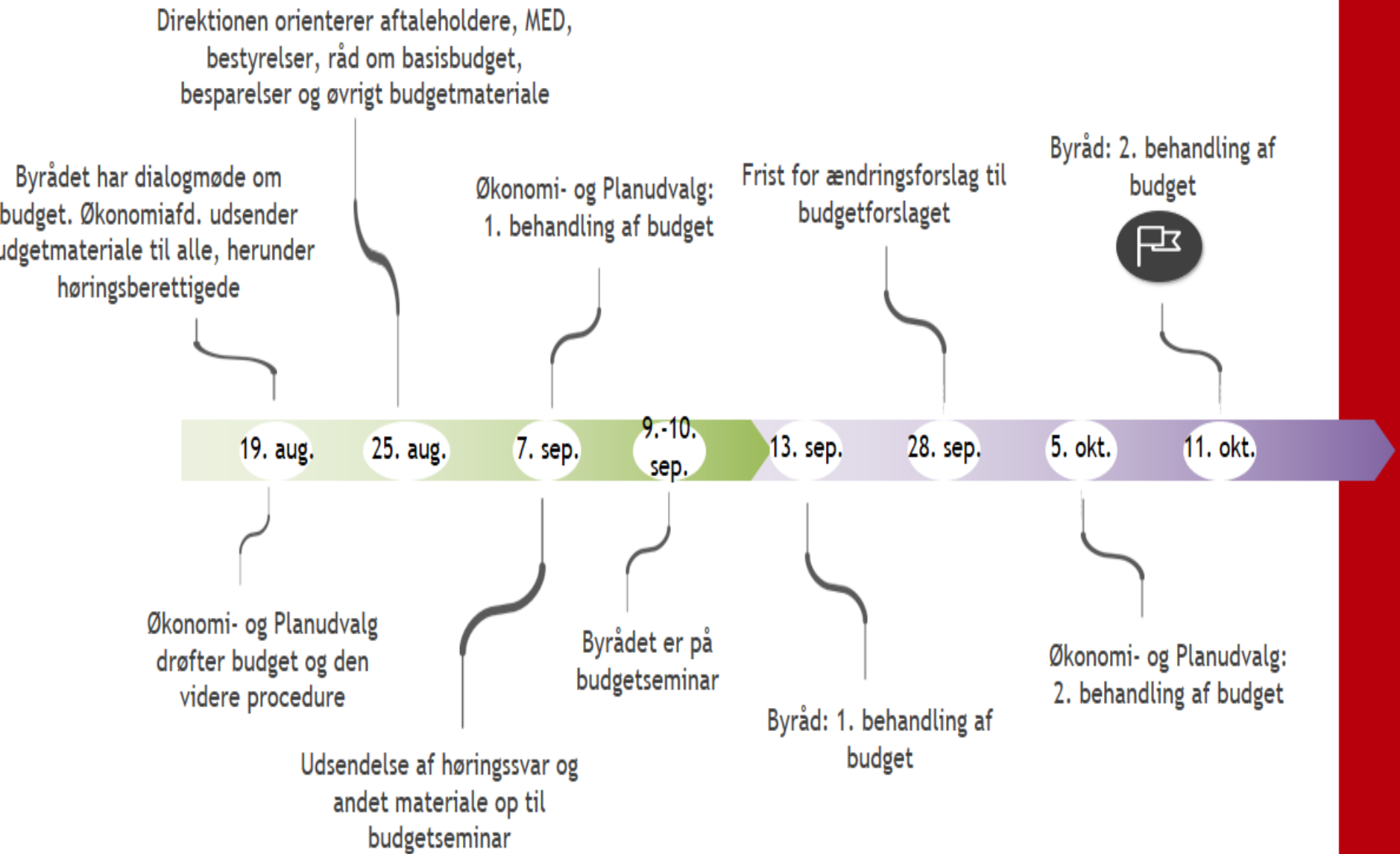
Resultat i alt	-124.962	-105.863	-105.166	-131.506
Optagne lån (langfristet gæld)	-7.915	-7.915	-7.915	-7.915
Afdrag på lån (langfristet gæld)	64.628	64.628	64.628	64.628
Øvrige finansforskydninger	8.125	2.318	2.318	2.318
Ændring af likvide aktiver	-60.124	-46.832	-46.135	-72.475

Anm.: Positive tal angiver udgift. Negative tal (-) angiver indtægt.

4. Beslutningsfasen

Aktivitet	Dato
Økonomiudvalgets 1. behandling	07.09.2021
Byrådets 1. behandling	13.09.2021
Økonomiudvalgets 2. behandling	05.10.2021
Byrådets 2. behandling.	11.10.2021

BUDGETFORLIG

2021-2024

Mellem følgende partier og liste er der dags dato indgået aftale om budget 2021-2024:

